

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 47
fax 070-312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 25 oktober 2016
betreft Nadere vragen over Europese voorstellen inzake de digitale interne markt
ons kenmerk 159002.05u

Geachte heer Kamp,

De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 12 juli 2016, met daarin de beantwoording – mede namens de minister van Veiligheid en Justitie – van nadere vragen over de commissiemededeling "Digitale overeenkomsten voor Europa – Het aanboren van het potentieel van elektronische handel"¹ en de twee daarbij behorende richtlijnvoorstellen². De leden van de **VVD**-fractie danken u voor deze beantwoording en hebben nog een aantal nadere vragen.

De VVD-fractieleden begrijpen dat de richtlijn betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud regels wil bieden die zijn afgestemd op de realiteit van de digitale markt en dat betaling met gegevens voor digitale inhoud een aanzienlijk deel van deze markt beslaat. Zij onderschrijven deze doelstelling volledig. Juist daarom moeten consumenten, ook wel betrokkenen genoemd in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming, voldoende worden beschermd. De voornoemde leden zijn er nog niet gerust op dat deze bescherming voldoende is. Zo wordt in het voorstel voor de richtlijn in artikel 13 gesproken over 'gebruik' van gegevens, daar waar de voornoemde verordening spreekt over 'verwerking' van persoonsgegevens. Het begrip 'verwerken' is veel ruimer dan het begrip 'gebruiken'. Het zou goed zijn als het begrip 'gebruiken' in het voorstel vervangen wordt door 'verwerken'. Het kan immers goed zijn dat de leverancier de persoonsgegevens niet langer gebruikt, maar ze nog steeds bewaart en eventueel verder verwerkt op een andere manier dan 'gebruiken'.

De leden van de VVD-fractie hebben met name zorgen over de wijze waarop de leverancier kan of moet garanderen dat deze de persoonsgegevens van de betrokkene, meer in het bijzonder de consument, niet langer gebruikt. De leverancier kan deze persoonsgegevens immers verder hebben verwerkt, waartoe ook kan behoren hebben verstrekt aan derden, zonder dat de consument daarvan op de hoogte is. Hoe kan en moet de leverancier zelf garanderen dat hij de

¹ COM(2015)633; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150041 op www.europapoort.nl.

² COM(2015)634 en COM(2015)635; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossiers E150042 en E150043 op www.europapoort.nl.

datum 25 oktober 2016

ons kenmerk 159002.05u

blad 2

gegevens niet langer verwerkt? En hoe kan en moet de leverancier garanderen dat eventuele derden de gegevens niet langer verwerken die mogelijk deze gegevens zelf ook weer verder hebben verwerkt of aan derden hebben verstrekt? Kunnen deze derden worden verplicht gegevens te vernietigen en het bewijs van vernietiging aan de consument te overleggen? Met andere woorden, hoe krijgt de consument grip op de keten van verwerkingen van zijn persoonsgegevens op het moment dat hij de overeenkomst met zijn leverancier ontbindt en de leverancier het gebruik moet staken? De voornoemde leden achten het bepaalde in artikel 3, achtste lid, van de voornoemde richtlijn te generiek geformuleerd. Zij zouden dit graag nader gespecificeerd zien. De leden van de VVD-fractie verzoeken u daarom, om u voor het voorgaande sterk te maken tijdens de onderhandelingen over deze richtlijn. Deze zorgpunten zijn eveneens in een brief overgebracht aan de Europese Commissie (kopie bijgevoegd).

De VVD-fractieleden hebben u voorts reeds gewezen op de vraagstukken die zich voordoen rond de goederenrechtelijke aspecten van persoonsgegevens en andere data. Daarbij hebben zij onder andere gewezen op de gepubliceerde samenvatting van het preadvies van prof. mr. T.F.E. Tjong Tjin Tai op de website van de Nederlandse Juristenvereniging³. U heeft geantwoord dat een andere benadering van data en digitale objecten mogelijk tot een aanpassing van het traditionele eigendomsbegrip zou kunnen leiden, en dat een dergelijke aanpassing ingrijpend is en daarom nadere overweging en onderzoek zou vergen. Bent u bereid onderzoek te doen naar de toekomstvastheid van het traditionele eigendomsbegrip en de wenselijkheid c.q. noodzakelijkheid over te gaan tot een aangepaste benadering van digitale data en digitale objecten? Het maatschappelijk verkeer is gebaat bij rechtszekerheid. Met de voornoemde voorgestelde richtlijn komen persoonsgegevens vanuit het goederenrecht bezien, in een grijs gebied. Zij zijn niet meer te vatten onder het klassieke eigendomsbegrip om de redenen die de voornoemde leden in de vorige brief⁴ hebben aangegeven. Ze vertegenwoordigen echter wel een (economische) waarde. Tegelijkertijd vallen ze onder de bescherming van de klassieke grondrechten. Dergelijk onderzoek zal veel tijd in beslag nemen; discussies zullen gevoerd moeten worden en de uitkomsten gewikt en gewogen. Stilzitten is volgens de leden van de VVD-fractie geen optie. Bent u bekend met dergelijke vergelijkbare onderzoeken die in het buitenland zijn uitgevoerd? En zo ja, met welk resultaat? Bent u bereid dergelijke onderzoeken in Nederland en/of in Europa uit te voeren, of te stimuleren dat ze uitgevoerd worden?

U geeft verder aan dat de samenloop tussen het richtlijnvoorstel over digitale inhoud en de Verordening gegevensbescherming in kaart zal worden gebracht. Het Slowaaks voorzitterschap zou hieraan uitvoering geven.⁵ Graag worden de VVD-fractieleden geïnformeerd over de uitkomsten van deze exercitie.

De leden van de VVD-fractie hebben nog geen antwoord gekregen op hun vraag inzake de ontbinding van overeenkomsten die fundamenteel wijzigt met de voorgestelde richtlijn betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de online-verkoop en andere verkoop op afstand van goederen. In deze voorgestelde richtlijn wordt ontbinding van de overeenkomst immers mogelijk gemaakt, ook in gevallen waarin de tekortkoming in de nakoming gering is. Dit

³ <http://njv.nl/preadviezen/samenvattingen/>.

⁴ Kamerstukken I 2015/16, 34 211, D.

⁵ Kamerstukken I 2015/16, 34 211, D, p. 4-5.

datum 25 oktober 2016

ons kenmerk 159002.05u

blad 3

lijkt onverenigbaar met artikel 6:265 van het Burgerlijk Wetboek, waarin is bepaald dat een tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst de wederpartij de bevoegdheid geeft om de overeenkomst te ontbinden, tenzij de tekortkoming gezien haar geringe betekenis deze ontbinding met haar gevolgen niet rechtvaardigt. Indien de voorgestelde richtlijn in deze vorm zou worden aanvaard, betekent dit een nogal fundamentele wijziging van het Nederlandsrechtelijke leerstuk inzake ontbinding van overeenkomsten. Hoe kijkt u tegen deze waardering van de voorgestelde richtlijn aan? Bent u het ermee eens dat deze een fundamentele wijziging van het Nederlandse leerstuk inzake ontbinding van overeenkomsten met zich brengt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid zich in de onderhandelingen sterk te maken voor het schrappen of wijzigen van de betreffende bepaling? Graag ontvangen de voornoemde leden nog een reactie.

De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 18 november 2016.

Hoogachtend,

Mr. dr. A.W. Duthler

Voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie